

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 13. Sanctitas vitæ Sacerdotibus necessaria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

re, *Judeorum Sacerdotibus solis licebat. At verò nostris Sacerdotibus, non corporis lepram, verum animæ sordes, non dico purgatas probare, sed purgare prorsus concessum est.*

CAPUT XIII.

Sanctitas vitæ Sacerdotibus necessaria.

67 Sed quantum putas sanctitatem Deus exigit ab iis, quibus tantam contulit dignitatem? Profecto quemadmodum supra omnes Laicos, & supra ipsos quoque Monachos elevati sunt omnes in sacris Ordinibus constituti, maxime Sacerdotes; sic ad majorem sanctitatem, quam istos omnes, adstrictos esse, certò tenendum est (ait Petrus Soto Institut. Sacerdot. de vita Sacerdot. lect. 1. Hinc B. Thomas 2. 2. q. 184. a. 8. per sacram (inquit) Ordinem aliquis deputatur ad dignissima ministeria, quibus ipsi Christo servitur in Sacramento altaris. Ad quod requiritur major sanctitas interior, quam requirat etiam Religiosus status. ... Unde graviter peccat, ceteris paribus, Clericus in sacris Ordinibus constitutus, & agens aliquid contrarium sanctitati, quam aliquis Religiosus, qui non habet Ordinem sacrum. Certè (prosequitur Soto) si rectè hoc penitetur, omne eorum peccatum mortale, sacrilegium merito judicari potest. Est enim profanatio sacri istius instrumenti Christi, usque illius contrarius ei ad quod consecratum est.

68 Pensate ergo Sacerdotes Christi, quia cui plus datum est, plus exigitur ab illo. Serio etiam perpendite verba illa Concilii Bordigalensis anni 1582. *quando quis honoris gradu, atque dignitate præstat, tanto ceteris omni virtutum genere debet excellere. Ejus enim vita omnium oculis sic exposita est, ut inde bene, vel malè vivendi communiter exempla ducere soleant. Ex quo, ut vitiosi Principes, sic flagitiosi Sacerdotes, permixtione de Republica merentur, quòd non solum vitia concipiunt ipsi, sed ea insudant in civitatem. Præterquam quòd efficiunt, ut ipsorum dignitas, per se præclara, atque laudabilis, odio atque contemptui apud impium, vel multosum hominum genus habeatur. Idèoque Clerici, qui in sortem Domini vocati sunt, non solum ab omni vitiorum turpitudine abesse, sed etiam omni virtutum genere ornari debent: spectaculum facti (ut ait Apostolus) mundo, Angelis, & hominibus, nemini dantes illam offensionem, ne vituperetur ipsorum ministerium; sed in omnibus exhibentes semetipsos sicut Dei Ministros.*

69 Concilii Nicæni I. can. 2. statutum fuit, ut si, post baptismum, aliquod delictum anima reperitur in aliquo, & a duobus aut tribus testibus arguatur, a Clero talis absterneat.

Dubitar quidnam sit illud delictum anime, seu potius anime (ait Cabassutius ad canonem illum) istud exponit Theodorus Balsamon de quacumque culpa, quæ Dei gratia extinguitur in delincente. Alii peccatum quodcumque intelligunt, cujus expiationem leges Ecclesiasticæ publicam injungunt penitentiam. Eaque peccata ab Antiquis vocantur per antonomasiam mortalia, seu capitalia; quamvis non desint alia, minora quidem, & tamen mortalia, quibus non suffragatur penitentia, nisi privata. Eoque sensu intelligendum est, quod scribit Ildorus lib. 2. de div. Offic. consuetudinem Ecclesiæ hanc esse, ut sordidati peccato mortali (post baptismum commissio) ad Ordines non promoveantur: & si quis post Ordinationem mortale peccatum commiserit, prohibeatur sacri Ordinis exercitio.

Præterea Concilium Vatinum in Gallia sub Damaso Papa can. 4. inhibet ab Episcopatu, Sacerdotio & Diaconatu eos qui se mortali crimine fatentur irretitos. Concilium pariter Aga-

thense can. 32. decernit, Clericum, qui se capitali crimine addixisset, deponi, & in Monasterium detudi. ... Et passim sacri canones veniunt, publicè penitentia perfunctos ordinari. Secunda hæc sententia non levi nititur probabilitate. Prior verò nullatenus est verisimilis, secundum quam, vel unicus actus odii, invidia, aut libidinosis contentus, ab Ordinibus in æternum excluderet, atque ordinatus illorum prohiberetur exercitio. Unde uberrima nasceretur scrupulorum & anxietatum seges, ob ambiguitatem sive iudicii, sive memorie circa huiusmodi culpas. Innumeris præterea viris, egregiè de Ecclesiæ meritis, & Ecclesiæ valde utilis, aditus ad Ecclesiæ ministeria intruderetur; vixque unus & alter reperiri posset ad Clerum idoneus; atque messis abundans depræter, operatorum paritate.

Tertia denique, omninòque probabilissima explicatio est, de completa per seculum æternum luxuria, post baptismi susceptionem. Est enim conformis canonibus 9. & 10. Concilii Neocæcariensis (quibus ab executione Ordinum suspenduntur Sacerdotes, & Diaconus, post fornicationem ordinati) & canonis Eliberitano 50. statuenti: *Subdiaconus eos ordinari non debere, qui in adolescentia fuerunt nœchati. ... Si autem aliqui sunt in præterito ordinati, amoveantur.* Ecce quantum illis temporibus vitæ ante acta innocentiam Ecclesiæ ad sacrorum Ordinum susceptionem, sacrumque eorum ministerium exigebat.

Ab ea innocentia, vitæque sanctimonie mansuetudine alieni sunt 1. avari, sive qui immoderato habendi detinentur affectu, idèoque de Ecclesiæ bonis plura sibi retinent, paucioresque aliis tribuunt, quam charitatis ratio exigit. Quod in ipsis tantò damniabilis est, quanto certior, Patribusque & rationi conformior doctrina S. Thomæ 2. 2. q. 185. a. 7. ad 4. ipsos ne ipsi quidem Ecclesiæ thesaurizare possent, nec ejus facultates augere, quando sunt qui egent. Et ad 3. peccare Clericam, si velit de rebus Ecclesiæ vivere, in articulo necessitatis pauperum, dum habet patrimonialia bona, de quibus vivere possit.

Sacerdotem itaque alienum esse oportet à cupiditate habendi, velut contraria perfectioni sanctitatisque ad quam tenetur; utpote quæ licet non consistat in abdicatione proprietatis (cum inter magnas divitias esse queat perfecta charitas, sicut fuit in Abraham) sed in abdicatione cupiditatis, nimisque sollicitudinis, quæ à divinis & spiritalibus astrahit. Et hoc sensu S. Thomas intelligit S. Hieronymum in epist. de vita Clericorum, ubi postquam nomen Clerici à forte dictum esse ait, eò quòd Clerici de forte Domini tent, & Dominus pars eorum; addit: *Qui Dominum possidet, nihil extra Dominum habere potest. Quòd si quidquam habuerit præter Dominum, pars ejus non est Dominus.* Et infra: *Obsecro te, ne officium Clericatus antiquæ militiæ putes, id est ne lucra sacculari in Christi quaras militia.*

2. à sanctimonia, quam Deus in Sacerdotibus exigit, alieni sunt, qui corpori suo per temperantiam dominari nesciunt, tam utique per temperantiam, quæ delectationes cibi & potus, quam quæ veneram voluptatem moderantur. Quemadmodum enim oportet, tam Sacerdotem, quam Episcopum, hospitalem esse, non cupidum; sic oportet ipsum esse sobrium, pudicum, non vinctum. Cum vitia contraria obrundant & obsecant aciem mentis, ineptantque reddant ad divinarum rerum contemplationem: cui debent potissimum Ecclesiæ Ministri vacare. Igitur post contemptum terrenorum (ait Petrus Soto ubi supra lect. 4.) vel eorum moderatum affectum, ad seipsos opus est ut se convertant, & corpori

fuo dominentur, ut cum Paulo dicant: castigo corpus meum, & in servitutem redigo. ne forte, cum aliis predicaverim, ipse reprobus efficiar. Necessaria est maxime temperantia Christianis omnibus, quibus Luc. 21. inquit Christus: cavete ne graventur corpora vestra crapula vel ebrietate. Et rursum: sint lumbi vestri praecincti, & lucerna ardens. &c. Sed Ministris Ecclesiae dicitur a Paulo: in omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei Ministros, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, quasi morientes, & ecce vivimus, ut castigati, & non mortificati, &c.

74 Et castitas quidem ipsis aded necessaria est, ut jam ex proprio voto, atque Ecclesiae statuto conjuncta sit Ordinibus sacris, & olim a susceptione Ordinum, eorumque ministerio in perpetuum arceretur, vel semel fornicatus. Nihil enim sic in eptum reddit ad tremendum altaris ministerium, sicut luxuria peccatum. Cujus periculum quia seculum trahit cohabitatio & frequentatio mulierum; ided multis Conciliorum Pontificumque Decretis cohabitatio illa prohibetur in Jure Canonico tit. de cohabit. Cleric. & mulier. in quibusdam titulis, in aliis severius, pro qualitate scilicet temporum, locorum, & morum. Quidam enim Canones solum extraneas prohibent mulieres, permittuntque matrem, amitam, sororem. Alii omnes prohibent. Aliqui solum suspectas. Ne antiqui hostis fraude Sacerdotes decipiantur, sique profanorum hominum suspitionibus & obloquutionibus pateant, ut vituperetur ministerium ipsorum. Noxia est innocentia (ait Author lib. de singularit. Clericor. inter opera Cypriani) quae Sponsae Christi (Ecclesiae) officia fame. Et cum Christus, Agnus innocens, totum se contempserit pro Ecclesia, ut eam sine macula illa vel ruga redderet illibatam; qualis est Clericus, cui ad hoc Sponsa Christi committitur, ut pro unius femina amore, culpam totam Ecclesiam patiatur: ... Propter quod Apostolus sic testificatur: omnia sustinemus, ne quod impedimentum demus Evangelio Christi. Et iterum: nemini dantes ullam offensionem, ut non vituperetur ministerium nostrum. ... Vanusquisque, qui secutus est, quia necdum tentatur, timeat: quia nibi de illo dicitur, prospiciat ne dicatur. Homines sumus, fragilitatem nostram carne portamus. Accipimus quidem fortitudinem spiritualem, per quam subleantur nostrae fragilitates roboratur. Sed ita nobis spiritualis fortitudo collata est, ut providus, non ut praecipites incutatur: ne illos maniat, qui renuntiant importunitatibus delictorum; non eos, qui se magis importans delictis immergunt. Custos nobis datus est Spiritus; sed ut contraria declinantibus assistendo subveniat, non ut contraria eligentibus saveat: nec ut voluntarios & pronos in adversa confirmet, sed ut ab adversis nitentes separari confirmet. Nam quicumque permicinis conatibus audeat exercere virtutem, juvenem non habet Spiritus sancti, qui neminem vult ultroneum virum sortem ad fraudulentas victorias coarctari, nec protegit eum, quinimo deserit, quem periculis irruentem per illicitos eventus exquirere triumphos agnovit, sicut ipse jam tunc per Salomonem locutus est dicens: amani periculum, in illo peribit.

75 3. a dicta sanctitate maxime alieni sunt, qui periculosis utcumque Canonice horis, reliquum vitae transigunt in jociis, ludis & otio, negligentes lectionem spiritualem, orationemque mentalem. Cum tamen ex natura ipsa (inquit Petrus Soto) atque aded ex jure divino, ad assidue orandum, & contemplandum, & meditandum ecclesia ac divina, & ad cetera pietatis exercitia, ut ad lectionem, vigiliis, & similia teneantur, idque duplici ratione. Primum ex debito, quo obligati sunt Ecclesiae & populo, de quo verbum illud Pauli intellexerunt Patres: obicero pri-

um omnium fieri obsecrationes, orationes, postulaciones, &c. pro omnibus hominibus, pro Regibus, &c. ... Teneantur etiam secundo ad praedicta propter se. Nec enim sanctitas illa vita, castitas, & puritas, ad quam teneantur, sine assidue oratione, meditatione, vigiliis, & lacrymis obtinetur. Omnibus dicit Christus: oportet semper orare. Et Paulus: sine intermissione orate. Quando igitur magis his qui conjunctiones illi sunt, & qui ab Ecclesia universa ac populo legati missi sunt ad Deum? Cum enim non possint omnes propter vitae praesentis necessitates, & impedimenta carnis, semper, aut assidue, ut oportet, orare; naturali ratione, & divina dispensatione factum est, ut aliqui deputarentur, ad hoc pro omnibus agendum; & ided communibus stipendiis alerentur. ... Et infra: itaque ne patent Ecclesiae Ministri, verbali illa pronuntiatione Psalmorum, & precum satisfecisse se obligationi illi, qua ex jure divino pro suis & populi necessitatibus orare tenentur. Certè vita Ministrorum Ecclesiae dignè transigi non potest, sine assidue spiritualem meditationem... Attende (inquit Apostolus r. Timoth. 4.) lectioni, exhortationi & doctrinae. Haec meditare. In his esto. ... hoc enim faciens te ipsum salvum facies, & eos qui te audiant. Itaque non ad alios tantum docendos, sed ad se etiam salvandum, putat haec necessaria. Unde eodem loco dicit: exerce te ipsum ad pietatem, & quod exercitio & lectionem, & meditationem, & orationem etiam complexus est. Haecenus Soto, tandem concludens, non tunc vivere Ministrum Ecclesiae, nisi lectioni sacrae Scripturae, piorumque librorum assidue vacet, & orationi, & meditationi; quibus vitia carnis comprimuntur, mundana desideria mitigantur, animus ad divina formatur.

CAPUT XIV.

Sacramenti Ordinis Minister ordinarius solus est Episcopus.

76 Ista fait perpetua Ecclesiae ab initio praxis & traditio, per plures antiquos Canones firmata; deinde per Florentinum, ac novissime per Tridentinum sess. 23. cap. 6. & can. 7. definita. A quo tamen eadem sess. e. 10. de reform. permittitur quibusdam Abbatibus, ut Religiosis sibi subditis Tonfuram & minores Ordines conferant.

77 Chorepiscopis etiam, quorum plerique non erant Episcopi, Concilii Antiocheni can. 10. & Concilii Hispanensis can. 4. aliquando concessa fuit Ordinatio Subdiaconorum. An etiam Diaconorum & Sacerdotum? Morinus putat extraordinariam ad id potestatem ipsis ab Ecclesia concessam fuisse, dummodò id facerent de Episcopi consensu. Ita etiam quidam alii suam opinionem fundantes 1. in can. 12. alius 13. Concilii Ancyranum, ubi statutum est, Chorepiscopis non licere Presbyteros vel Diaconos ordinare, sed neque urbis Presbyteris, nisi cum litteris ab Episcopo permissum fuerit in aliena Parochia. 2. in citato can. 10. Concilii Antiocheni, ubi de iis dicitur: non autem Presbyterum, aut Diaconum audent ordinare, praeter conscientiam Episcopi Civitatis, vel Ecclesiae, cui adjacent invenitur seu ipse, seu regio, in qua praesse dignoscitur.

78 Respondeo tamen Chorepiscopos id nunquam potuisse, nisi Ordinatione fuerint veri Episcopi. Quia sanctorum Litterarum auctoritate, certissima traditione, omnium Patrum testimonio, Conciliorum Decretis, sancta Ecclesia usu & consuetudine comprobatur. Presbyteri Ordinationem ad solum Episcopum pertinere, inquit Catechismus Concilii Tridentini; idque aded verum est, ut